

සංකාරා භික්ඛු සංස්කෘතියට අමාවකි

සිංහල මාධ්‍යයෙන් නිපදවෙන සිංහල බෞද්ධ විරෝධී චිත්‍රපටි සඳහා පමණක් ජාත්‍යන්තර චිත්‍රපටි උළෙලවලදී තැගිලි ලැබෙන බවට කරන ප්‍රකාශ අත්තනාමී යැයි මැතක දී ප්‍රසිද්ධියට පත් එක් තරුණයකු පවසා තිබෙනු දක්නට ලැබිණි. ඇතැම්විට සිංහල බෞද්ධ විරෝධී නොවන චිත්‍රපටිවලට ද එවැනි ජාත්‍යන්තර සිනමා උළෙලවල දී තැගිලි ලැබෙනවා විය හැකි ය. එහෙත් ජාත්‍යන්තර සිනමා උළෙලවල දී තැගිලි දිනාගෙන ඇති චිත්‍රපටිවලින් ඉතා වැඩි ප්‍රමාණයක් සිංහල බෞද්ධ විරෝධී වෙයි. එයට හේතුව චිත්‍රපටි උළෙල සංවිධානය කරන්නවුන් බොහෝ විට සිංහල බෞද්ධ විරෝධී බවහිට නූතනත්ව මතවාද දරන්නවුන් වීම ය. එසේත් නැත්නම් ඔවුහු භික්ඛු මතවාදී ආධිපත්‍යකින් ගාරතයේ චිත්‍රපටි උළෙල සංවිධානය කරන්නෝ වෙති.

ඒ චිත්‍රපටි උළෙල සංවිධානයකරන්නවුන් මතවාදී ව සිංහල බෞද්ධ විරෝධී වීම කුමන්ත්‍රණයක ප්‍රතිඵලයක් නො වෙයි. විවිධ ඓතිහාසික හා දේශපාලනික හේතු නිසා ඒ එසේ වෙයි. අද ලෝකයේ මතවාදී ආධිපත්‍යය ඇත්තේ යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියට වීම එයට එක් හේතුවකි. දැනුම් ආධිපත්‍යය ඇත්තේ ඒ සංස්කෘතියට ය. භාරතය එක් පැත්තකින් යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතික ආධිපත්‍යයට යටවෙමින් සිටින අතර අනෙක් පැත්තෙන් වෛදික භික්ඛු සංස්කෘතිය විසින් මෙහෙයවනු ලැබෙයි. භාරතියයෝ සමස්තයක් ලෙස ගත්කල පැරණි ආතරය (දූවිඩ නොව) සංස්කෘතීන්ට විරුද්ධ වෙති. ඒ එකක්වත් කුමන්ත්‍රණයක් නිසා වුවක් නො වෙයි. ලෝකයේ කටයුතු සිදුවන්නේ ඒ ආකාරයට ය. එහෙත් එය ඊනියා යථාර්ථයක් ද නොවන බව අවබෝධ කරගත යුතු ය. ඉහත සඳහන් තරුණයාට මේ එකක්වත් නොතේරෙන බව පැහැදිලි ය. එවැන්නෝ ඊනියා ප්‍රබුද්ධයෝ ම පමණක් වෙති.

ජාත්‍යන්තර චිත්‍රපටි උළෙලක දී තැගිලි හා සම්මාන පිරිනැමීම සඳහා චිත්‍රපටි තෝරන්නේ ඒවාහි හුදු සිනමාරූපීබව සලකා නො වෙයි. ඒ චිත්‍රපටිවලින් අසවලා, අසවල් දේ නිරූපණයවන්නේ යැයි අදාළ පුරිසභාව පවසයි. විචාරකයන් ද එවැනි නිරූපණ කතා කියති. මෙහි දී සිදුවන්නේ කුමක් ද? යම් පණිවුඩයක් ඒ ඒ පුරි සභාවට ද විචාරකයන්ට ද අදාළ චිත්‍රපටියෙන් යැවෙයි. පණිවුඩ නො යැවෙන්නේ යැයි කෙතෙක් කිව ද පණිවුඩයක් නොමැති කලා කෘතියක් නැත්තේ කලා කෘතියෙන් සාධාරණීකරණයක් සිදුවන බවට බවහිට යථාර්ථවාදීන්ගේ සිත්වල ඇති බැවිනි.

පසුගිය කාලයෙහි බවහිට බිහි වූ විවිධ ආකෘතිවලට මුල ඊනියා යථාර්ථවාදයෙන් මිනිස් මනස් හෙළිකිරීමට නොහැකි බව බවහිටයන්ට ද තේරුම් යැම ය. අධි යථාර්ථවාදය, ඉන්ද්‍රපාලික යථාර්ථවාදය, විකාරරූප කෘති ආදියට හේතුව වෙනත් කිසිවක් නොව ඊනියා යථාර්ථවාදී පොදු ගුණයක් මිනිස් මනස යනුවෙන් ඇති මනස්වලට නැති වීම ය. එලෙස විවිධ යථාර්ථවාදී නොවන ආකෘති බිහිකරන අතර ම ඒවාට යම් යථාර්ථවාදයක් ආරෝපණයකිරීමට ද බවහිටයෝ වගබලාගනිති. අධි යථාර්ථවාදයෙහි ද යම් යථාර්ථවාදයක් ඇති බව ඔවුන්ගේ පිළිගැනීම ය. වෙනත් වචනවලින් කිවහොත් විවිධ යථාර්ථවාද ඇතැයි ඔවුහු දැන් විශ්වාසකරති. අධි යථාර්ථවාදය හා ඉන්ද්‍රපාලික යථාර්ථවාදය පමණක් නොව විකාරරූපය ද යථාර්ථ වේ යැයි ඔවුහු විශ්වාස කරති.

පෙරහී හෝ පෙරිහීවලින් නිරූපණයවන්නේ ඒ ඒ තෙරුන්වහන්සේගේ හෝ තෙරණියන්වහන්සේගේ පැරණි අත්දැකීමක් මිස පොදුගුණයක් නො වෙයි. ඒ ඒ අය කිනම් වංශයක උපත ලැබී ද යන්නවත් පාඨකයාට අදාළ නො වෙයි. පාඨකයා ඒ බව දැනගැනීමටවත් නො වෙහෙසෙයි. අවශ්‍ය නම් යමකුට මෙහි දී ඒ සෑම වර්තයකට ම පාහේ අදාළ ගුණයක් ඇති බවත් ඒ අත්කිසිවක් නොව ඇලීම් හා බැඳීම්වලින් නිදහස්වීම බවත් කිව හැකි ය. එහෙත් ඒ පොදු ගුණය එපමණකට සීමාවෙයි. ඒ ඒ අයගේ ඇලීම් විවිධාකාර වෙයි. ඒ ඇලීම් එක් එක් ජනවර්ගය, වංශය, කුලය ආදී වශයෙන් වර්ගීකරණය නො වෙයි. ඒ කෘතිවලින් එවැනි ජනවාර්ගික පණිවුඩයක් පාඨකයාට නො ලැබෙයි.

එහෙත් වර්තමාන කෙටිකතාවකින්, නවකතාවකින්, නාට්‍යයකින්, චිත්‍රපටියකින් හෝ වෙනත් එවැනි කලාකෘතියකින් එලෙස ජාතියකින්, ජනමයකින් ස්වාධීන වූ පුද්ගලයකු දැකගැනීමට නො හැකි ය. කලාකෘතියක් නිර්මාණයවන්නේ ම යම්කිසි සංස්කෘතියක ය. කලාකෘතියට පසුබිම්වන වර්තවලට ආවේණික සංස්කෘතික ලක්ෂණ වෙයි. කලාකෘතියකින් තවත් මිනිසකු හෝ ගැහැණියක හෝ යන හැඟීමක් අද නො ලැබෙයි. පෙරිහී හි තෙරණියක යනු තවත් තෙරණියක

පමණක් වෙයි. එහෙත් සංකාරා චිත්‍රපටියෙහි ඇත්තේ සිංහල බෞද්ධ භික්ෂුන්වහන්සේ නමකි. අඩුම තරමින් උන්වහන්සේ තවත් පෙරවාද බෞද්ධ භික්ෂුන් වහන්සේ නමක් නො වෙයි.

සංකාරා චිත්‍රපටිය විවේචනයකරන යථාර්ථවාදීන් ද ඉල්ලා සිටින්නේ ඒ භික්ෂුන්වහන්සේ තව තවත් සිංහල භික්ෂුන් වහන්සේ නමක බවට පත්කිරීමට ය. කැළණිය විශ්වවිද්‍යාලයෙහි උගන්වන කොළඹ ගැන දන්නා භික්ෂුන්වහන්සේ නමක්, එනම් එවැනි අත්දැකීම් ඇති සිංහල භික්ෂුන්වහන්සේ නමක් හැසිරෙන්නේ යැයි සිතන අවිච්චට ඒ භික්ෂුන්වහන්සේගේ වටිනා පත්තොකිරීම පිළිබඳ විවේචනයන්ට ඇත්තේ ඊනියා යථාර්ථවාදී ප්‍රශ්නයකි. ඔවුන්ට අවශ්‍ය කරන්නේ වඩාත් යථාර්ථවාදී සිංහල භික්ෂුන් වහන්සේ නමක් මගින් සිංහල භික්ෂුන්වහන්සේට පහරගැසීමට යැයි සිතිය නොහැකි වුවත් යථාර්ථයක නාමයෙන් සිදුවන්නේ එය ය.

සාමන් රුෂ්ඩි මහතාගේ කෘතියෙහි මුස්ලිම් ලෝකයෙන් දැඩි විරුද්ධතාවක් එල්ලවූයේ ඇයි? ඒ කෘතියෙහි ඉස්ලාම් භක්තිකයන්ගේ ඊනියා පොදු ගුණයක් නිරූපණයකිරීමට කතුචරයා උත්සාහ දැරීම නිසා එසේ සිදුවිය. එහෙත් බටහිරයෝ ඒ කෘතියේ උසස් ලෙස පිළිගත්හ. ඒවාට සම්මාන පිරිනැමුණ. එසේ කෙළේ ඒ කෘතියේ හුදෙක් අගනා කලාකෘතිය වීම නිසා පමණක් ද? නැත. කලින් සඳහන්කරනු ලැබූ ඊනියා ප්‍රබුද්ධ තරුණයා තේරුම් නොගත්තාට ඒ කෘතියේ පිටුපස ඇත්තේ දේශපාලනයකි. ඒ දේශපාලනය සංස්කෘතික ගැටුමක් වෙයි.

ලෝකයේ වසන ඉස්ලාම් භක්තිකයන් සමස්තයක් ලෙස මේ දේශපාලනය තේරුම්ගත්හ. ඔවුහු රුෂ්ඩි මහතාට එරෙහිව නොයෙකුත් දැ කළහ. ඔහුට විරුද්ධව මරණ තර්ජනයක් ද එල්ල විය. එහෙත් ඔහු බටහිර සංස්කෘතියෙහි අද සිදුවන ආකාරයට ඇඳුම් මාරුකරන්නාක් මෙන් බිරින්දෑවරුන් මාරුකරමින් බටහිර ජීවත්වීමට සමත්විය. ඉස්ලාම් භක්තිකයන්ට ඔහුගේ මයිලකටවත් කළහැකි දෙයක් නො වී ය. ඔහුගේ කෘතියේ කිසිම තහනමකට යටත් නොවී ලෝ පුරා විකිණෙයි. රුෂ්ඩි මහතා බටහිරයන්ගෙන් මුස්ලිම්ව සිදුවන ගැහැට අපලා කෘතිය නිර්මාණය කෙළේ නම් ඔහුට කිනම් ප්‍රසිද්ධියක් හිමිවීමට තිබුණි ද?

මෑතක දී ජාත්‍යන්තර චිත්‍රපටි උළෙලවල දී ත්‍යාග හා සම්මාන ලබාගත් සිංහල චිත්‍රපටිවලින් නිරූපණයවන්නේ සිංහල බෞද්ධයන්ගේ දුර්වලකම්වලට ද වඩා සවිඥානිකව කරන ඊනියා දූෂණ යැයි කීම වැරදි ද? සිංහල බෞද්ධ සොල්දාදුවන්ගේ නොපණක්කම් ඔවුන්ගේ බිරින්දෑවරුන්ගේ ඊනියා කාමුක හැසිරීම් ආදිය ඊනියා කලාවක නාමයෙන් ලෝකය පුරා ප්‍රසිද්ධකිරීමට මේ චිත්‍රපටි අධ්‍යක්ෂවරු කටයුතු නො කළෝ ද? තම සෙබළු සැමියා සේවයට ගිය වහාම වෙනත් පිරිමින් සමග හැසිරෙන සිංහල බෞද්ධ භාර්යාවන් නිරූපණය කෙළේ හුදු කලාත්මක රස වින්දනය සඳහා පමණක් ද? අධ්‍යක්ෂවරයා වෙනත් සංස්කෘතියක ගැහැණියක් තම චිත්‍රපටියෙන් නිරූපණය නොකරන්නේ ඇයි?

සංකාරා චිත්‍රපටියෙන් කෙරෙන්නේ ද එවැනි ම දෙයක් නොවුන ද සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතිය හැල්ලකිරීමක් බව එහි අන්තර්ගතය පිළිබඳ කෙරෙන කතාබහෙන් පැහැදිලි වෙයි. පෙරගාථාවල තෙරුන්වහන්සේලා බෞද්ධ වත් පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීමෙන් විමුක්තිය ලැබුවෝ වෙති. එහෙත් සංකාරා චිත්‍රපටියෙහි සිංහල බෞද්ධ භික්ෂුන්වහන්සේට උන්වහන්සේගේ සිත දමනය කරගැනීමට නො හැකි ය. පෙරවාද බුදුදහම අසාර්ථකය යන පණිවුඩය ඉන්දියාවේ බමුණන්ට කෙතරම් ආකර්ෂණීය වුවක් ද?

අද ද ස්ථානීය වශයෙන් ගත්කල ඉන්දියාවේ දැනුම් හා සංස්කෘතික ආධිපත්‍යය ඇත්තේ බමුණන්ට ය. ඉන් අදහස් කරන්නේ ඉන්දියාවේ විශ්වවිද්‍යාලවල, පර්යේෂණ ආයතනවල, සිනමාව සම්බන්ධ පුරි සභාවල, ජනමාධ්‍යයෙහි ආදී වශයෙන් ඊනියා දේශීය උගතුන් හා බුද්ධිමතුන් ඇතැයි කියැවෙන ආයතනවල ඇත්තේ බමුණන් පමණක් වේ ය යන්න නො වෙයි. එහි වෙනත් වංශවල අය මෙන් ම විදේශිකයෝ ද වෙති. එසේ වුවත් ඒ දේශීය අයගේ සිත් සතන් බමුණු මතවාදවලින් පෝෂණය වෙයි. අප කැමති වුවත් අකැමැති වුවත් ඉන්දියාවේ බෞද්ධ විරෝධී ඉතිහාසයක් ඇත. අවුරුදු දහස් ගණනක් තිස්සේ දිවෙන මේ විරෝධය හුදු සංකේත මගින් නිෂ්ප්‍රභ නො වෙයි.

ඉන්ද්‍රියාවේ ජාතික ධර්මයෙහි ධර්ම වක්‍රය ඇත. එහෙත් ජවහර්ලාල් නේරු මහතා ජාතික ධර්මයෙහි ඒ සංකේතයෙන් බලාපොරොත්තු වූ දේ එමගින්ම ඇත් ද? නේරු මහතා සංස්කෘතික වශයෙන් ගත්කල ඉන්ද්‍රියානුවකුට වඩා ඉංග්‍රීසි ජාතිකයෙක් විය. ඉංග්‍රීසිකරණයට හුරු වූ ආකාරයට ව්‍යාජ සංකේත මගින් අනෙක් ජනවර්ගවලට තැන දීම නේරු මහතා ද අනුගමනය කර ඇති බව පැහැදිලි ය. සංකේත මගින් බුදු දහමට තැනක් දීමට නේරු මහතා අදහස් කරන්නට ඇත. එහෙත් එවැනි සංකේතාත්මක වැදගත් බවක්වත් ඉන්ද්‍රියාවේ බුදු දහමට දීමට සංස්කෘතියෙන් ඉන්ද්‍රියානුවන් වූවන්ට අවශ්‍ය නො වෙයි. උදාහරණයක් ලෙස ගතහොත් ඉන්ද්‍රියාවේ ප්‍රථම ජනාධිපති වූ සර්වපල්ලි රාධක්‍රිෂ්ණන් මහතා බුදුන් වහන්සේ ගැන කියා සිටියේ උන්වහන්සේ හින්දුවරයකු ලෙස ඉපිද හින්දුවරයකු ලෙස ජීවත් වී හින්දුවරයකු ලෙස මියගිය බව ය. ලංකාවේ ද ඇතැම්හු, විශේෂයෙන් ම හින්දු භක්තිකයෝ එවැනි ප්‍රකාශ කරති. බුදුදහම හැල්ලකරන මේ ප්‍රකාශය මුළුමනින් ම අසත්‍ය කරුණක් වන්නේ හින්දු ආගම ඉන්ද්‍රියාවේ ඇතිවූයේ ම බුදුන්වහන්සේ පිරිනිවන් පෑමෙන් බොහෝ කලකට පසුව වීම හේතුවෙනි. අද බුදුදහම ඉන්ද්‍රියාවේ ඊනියා පහත් කුලවල ජනශායේ ආගම බවට පත්වී ඇත. එයට එරට වැදගත්කමක් නැත. එය ජාතික ධර්මයේ සංකේතයකට පමණක් සීමා වෙයි. එයට සංකේතාත්මක අගයක්වත් නැත.

ඉන්ද්‍රියාවේ බුදු දහම නැත්තට ම නැතිවීමෙන් පසුව බුදුසසුන රැකගැනීම පිලිබඳ ව ලංකාව කෙරෙහි ඉන්ද්‍රියාවෙහි විශේෂයෙන් ම එහි උගතුන්ගේ ඇත්තේ වෙරයකි. ඔවුන් ඒ බව කිසි දිනෙක වචනයෙන් නො කියනු ඇත. ඉන්ද්‍රියාවේ (භාරතයේ) ආර්ය වෙදිකයන්ට අනාර්ය සංස්කෘතියක පැන නැගී බුදු දහම නැති කිරීමට හැල්ලුවට ලක්කිරීමට අවශ්‍ය වීම පුදුමයක් නො වෙයි. බුදු දහමෙහි වත් පිලිවෙත් ඔස්සේ විමුක්තිය ලැබීමට නොහැකි යැයි ඔවුහු අදහති. ඔවුන්ට එවැනිවත් කියැවෙන චිත්‍රපටියක් ලංකාවෙන් ම ලැබෙන විට ඔවුන් කෙතරම් සතුටින් ඒ පිළිගන්නේ දැයි සිතාගත හැකි ය. එවැනි චිත්‍රපටියකට සම්මානයක් දීම මගින් ඉන්ද්‍රියානුවන් කරන්නේ තමන්ට ම, එනම් හින්දු සංස්කෘතියට ම ගෞරව කරගැනීමකි. අප මේ සම්මානවලින් මුලා විය යුතු නො වෙයි.

මහාචාර්ය නමින් ද සිල්වා